

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 0. marts 2010

2. udkast
(Ændringsforslag)

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser)

(Filialer af internationale skoler og krav til antal elever på klassetrin m.v.)

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 9 ændringsforslag til lovforslaget. Undervisningsministeren har stillet ændringsforslag nr. 4-9. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-3 om deling af lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. januar 2010 og var til 1. behandling den 11. februar 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 14. januar 2010 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 101. Den 4. februar 2010 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Dansk Friskoleforening og Danmarks Privatskoleforening.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

◊

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.[Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af <>:

a

Ændringsforlag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser). (Krav til antal elever på klassetrin m.v.)« omfattende § 1, nr. 1, 2 og 5, § 2, nr. 1, 3 og 4 og § 3, stk. 1-3.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser). (Filialet af internationale skoler)« omfattende § 1, nr. 3 og 4, § 2, nr. 2-4, og § 3, stk. 2.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 2

2) I det under *nr. 4*, forslåede *stk. 5* udgår: »i filialer, jf. § 2, stk. 2, 2. pkt., eller«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag om deling af lovforslaget]

Til § 3

3) *Stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2. § 2*, nr. 1, 3 og 4, træder i kraft den 1. april 2010.«

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag om deling af lovforslaget]

Af undervisningsministeren, tiltrådt af <>:

4) *Nr. 1* affattes således:

»1. § 2, *stk. 1* og 2, affattes således:

»En fri grundskole skal, jf. dog § 41, den 5. september i skoleåret med de begrænsninger, der følger af stk. 2, have mindst

- 1) ni elever i alt på børnehaveklassetrin og 1. og 2. klassetrin,
- 2) seks elever i alt på 3. og 4. klassetrin og
- 3) ni elever i alt på 5.-7. klassetrin.

Stk. 2. En nyoprettet skole skal opfylde kravet i stk. 1, nr. 1, senest i skolens tredje skoleår, kravet i stk. 1, nr. 2, senest i skolens femte skoleår og kravet i stk. 1, nr. 3, senest i skolens ottende skoleår.««

[Ændrede krav til antal elever i klassetrinsgrupper]

5) Nr. 2 affattes således:

»**2.** I § 2 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Kravene i stk. 1 og 2 gælder ikke for

- 1) de tyske mindretalsskoler,
- 2) skoler, der i hele skoleåret 2009-2010 var undtaget fra klassetrinskravet i den dagældende lovs § 2, stk. 1,
- 3) skoler, der er omfattet af § 19, stk. 1, 6. pkt.,
- 4) skoler med kostafdeling, der i hele skoleåret 2009-2010 opfyldte § 19, stk. 1, 3. pkt., og
- 5) skoler, der er udspaltet af en privat gymnasieskole, som er overgået til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, jf. lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.««

[Korrektion af relevant skoleår i nr. 2 og undtagelse for skoler med kostafdeling i et nyt nr. 4]

6) Nr. 5 affattes således:

»**5.** I § 24 a indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Et påbud om at overholde kravene i § 2, stk. 1 og 2, gives med frist til den førstkommende 5. september. For skoler, der i de fem forudgående skoleår pr. 5. september mindst har haft et antal elever på klassetrin svarende til de i § 2, stk. 1 og 2, nævnte, gives fristen dog til den næstkommende 5. september, såfremt antallet af elever, skolen mangler for at opfylde kravene, er blevet mindre den førstkommende 5. september.

Stk. 3. Opfylder skolen ikke et påbud efter stk. 2, er skolen med virkning fra det følgende skoleår ikke længere en fri grundskole efter denne lov. Eventuel fortsat undervisning på skolen af børn i den undervisningspligtige alder vil herefter være omfattet af kapitel 8.««

[Forlængelse af påbudsfrist for visse skoler og opsplittning i to stykker]

Til § 2

7) I nr. 4 ændres i den indledende tekst »som stk. 5« til: » som stk. 4«, og det foreslåede nye stykke betegnes stk. 4.

[Konsekvens af lov nr. 1409 af 27. december 2008]

Til § 3

8) Stk. 2 affattes således:

»*Stk. 2.* § 1, nr. 3 og 4, og § 2 træder i kraft den 1. april 2010.«

[Forenklet formulering]

9) Efter stk. 3 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Skoler, der er i virksomhed i skoleåret 2009-2010, og som den 5. september 2010 ikke opfylder kravene i § 2, stk. 1 og 2, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, gives frist til at overholde disse krav til den 5. september 2012 uanset bestemmelsen i § 24 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om friskoler og private grundskoler m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5.«

[Overgangsordning for eksisterende skoler]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-3

Dansk Folkeparti foreslår at opdele lovforslaget i to.

Den ene del (A) består af forslaget om krav til antal elever på klassetrin samt forslaget om mulighed for undervisning i en statslig institutions bygninger.

Den anden del (B) består af forslaget om muligheder for filialer af internationale skoler.

Ændringsforslag nr. 2 og 3 er konsekvensændringer som følge af ændringsforslaget om deling af lovforslaget.

Til nr. 4

Det foreslås, at klassetrinsgruppen i stk. 1, nr. 2, ændres fra at omfatte 3.-5. klassetrin til at omfatte 3. og 4. klassetrin, og at der i denne klassetrinsgruppe skal være mindst seks elever. Det foreslås, at klassetrinsgruppen i stk. 1, nr. 3, ændres fra at omfatte 6. og 7. klassetrin til at omfatte 5.-7. klassetrin, og at der i denne klassetrinsgruppe skal være mindst ni elever. Som konsekvens heraf ændres kravene i stk. 2 for nyoprettede skoler til, at de i skolens femte skoleår har mindst seks elever i alt på 3. og 4. klassetrin.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget foreslås, at frie grundskoler, der i hele skoleåret 2009-2010 i stedet for i skoleåret 2008-2009 er undtaget fra de gældende klassetrinskrav, fremover er undtaget fra de foreslåede nye klassetrinskrav. Ændringen til skoleåret 2009-2010 er begrundet i, at dette er det senest afsluttede skoleår ved lovens ikrafttræden. Desuden foreslås, at frie grundskoler med kostafdeling, der er tilskudsberettigede i skoleåret 2009-2010, er undtaget fra klassetrinskravene. Følgende bemærkninger træder derfor i stedet for lovforslagets enkelte bemærkninger til § 1, nr. 2:

»Der foreslås i § 2, stk. 5, at følgende skoler undtages fra klassetrinskravene i stk. 1 og 2:

- 1) De tyske mindretalsskoler.
- 2) Skoler, der i skoleåret 2009-2010 er undtaget fra klassetrinskravet i den dagældende lovs § 2, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 705 af 3. juli 2009. Det er følgende skoler: Baptisternes skoler, Brenderup og Omegns Realskole, Byens Skole, Børneskolen ved Familiehøjskolen Skærgården, Den Alternative Skole, Det Kongelige Teaters Balletskole i Odense, Frederiksberg Privatskole, Guldbæk Friskole, Ringe Kost- og Realskole, Stenhus Kostskole, Vinderup Realskole og Ålestrup Realskole.

- 3) Skoler, der i overensstemmelse med friskolelovens § 19, stk. 1, 6. pkt., har kunnet få dispensation fra kravet om pr. 5. september at have mindst 32 elever i alt i børnehaveklasse og på 1.-7. klassetrin. Det er følgende skoler, der var i virksomhed i skoleåret 1976-77, og som er eller efter 1967 har været beliggende i landzone eller et hertil tilsvarende område: Bjergby Friskole, Bonnet Friskole, Bøgballe Friskole, Bøvling Friskole, Drustrup Friskole, Egebjerg Friskole, Egense Friskole, Fjaltring Friskole, Fårevejle Fri- og Efterskole, Galten Friskole, Guldbæk Friskole, Haubro-Søttrup Friskole, Havregården Lille-Kost- og Dagskole, Hedegaard Friskole, Hestkær Friskole, Hundborg Friskole, Højbo Friskole, Høve Friskole, Jerslev-Østervrå Friskole, Kassebølle Friskole, Klim Friskole, Lille Egede Friskole, Nordskovens Friskole, Oure Friskole, Refs Vindinge Friskole, Rudme Friskole, Rødding Friskole (Spøttrup), Skallerup Friskole, Skanderup Friskole, Skovby Friskole, Skørbæk-Ejdrup Friskole, Thorsted Friskole, Trunderup Friskole, Vedsted Friskole, Vestbirk Friskole, Vilsted Friskole, Vindblæs Friskole og Øster Jølby Friskole.
- 4) Skoler med kostafdelinger, der i skoleåret 2009-2010 opfyldte friskolelovens tilskudsbetingelse i § 19, stk. 1, 3. pkt., om at have sammenlagt mindst 32 elever i alt i børnehaveklasse og på 1.-9. klassetrin. Det er følgende skoler: Bogø Kostskole, Dannevirkeskolen, Esrom Kost- og friskole, Friskolen i Starreklinde, Havregården Lille-Kost- og Dagskole, HAY Skolen, Krumsø Fri- og Kostskole, Ryomgaard Realskole, Sejergaardsskolen og Skolen på Slotsvænget.

Følgende frie grundskoler med kostafdelinger vil være undtaget fra klassetrinskravene efter både nr. 2 og nr. 4: Ringe Kost- og Realskole og Stenhus Kostskole.

Det følger desuden af lovens § 41, at grundskoleafdelinger ved private gymnasieskoler er undtaget fra klassetrinskravene. Følgende frie grundskoler med kostafdelinger vil være undtaget fra klassetrinskravene efter både § 41 og nr. 4: Bagsværd Kostskole og Gymnasium, Herlufsholm Skole og Gods, Rønde Gymnasium, Studenterkurset og Kostskolen i Sønderjylland.

- 5) Skoler, der udspaltes af en privat gymnasieskole, som er overgået til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, jf. lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.«

Til nr. 6

Det foreslås, at for de skoler, der i de fem forudgående skoleår i træk pr. 5. september har overholdt klassetrinskravene, gives fristen til at opfylde klassetrinskravene i § 2, stk. 1 og 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, til den næstkommende 5. september, såfremt antallet af elever, skolen mangler for at opfylde klassetrinskravene, er blevet mindre den 5. september i påbudsperioden. Følgende bemærkninger træder derfor i stedet for lovforslagets enkelte bemærkninger til § 1, nr. 5:

»Det foreslås i stk. 2, at et påbud om at overholde klassetrinskravene gives med frist til den førstkommande 5. september. Det foreslås dog i stk. 2, 2. pkt., at for skoler, der i de fem forudgående skoleår pr. 5. september har haft et antal elever på klassetrin svarende til de i § 2, stk. 1 og 2, nævnte, gives fristen til den næstkommende 5. september, såfremt antallet af elever, skolen mangler for at opfylde kravene, er blevet mindre den 5. september i påbudsperioden. De fem forudgående skoleår, jf. stk. 2, 2. pkt., omfatter også skoleår før lovens ikrafttræden, men der skal være tale om fem sammenhængende skoleår. Antallet af elever, som skolen mangler for at opfylde kravene, er blevet mindre, hvis summen af skolens manglende elever i de tre klassetrinsgrupper er blevet mindre. Det vil sige, at antallet af elever i klassetrinsgrupperne kan gå op og ned inden for de krævede elevtal (9-6-9), blot elevtallet samlet set er gået op.«

I stk. 3 foreslås, at såfremt en skole ikke ved fristens udløb opfylder påbuddet, er skolen med virkning fra det følgende skoleår ikke længere en fri grundskole efter friskoleloven. Dette gælder også for skoler, der ikke modtager tilskud efter loven. De frie grundskoler, der modtager statstil-

skud, ophører senest med at modtage tilskud efter loven ved udgangen af skoleåret.. Af hensyn til elevernes skolegang og ud fra et proportionalitetshensyn foreslås, at en overgang til ikke længere at være en fri grundskole efter friskoleloven ikke skal ske i skoleåret, men senest ved udgangen af skoleåret. Skolen kan ikke fortsætte som en fri grundskole efter friskoleloven, selv om den på et tidspunkt, der ligger mellem fristens udløb og skoleårets afslutning, lever op til lovens klasstrinskrav.

Gives en skole eksempelvis et påbud i efteråret 2011 om at overholde klasstrinskravene pr. 5. september 2012, og opfyldes dette ikke, vil skolen senest i juli 2013 ophøre med at være en fri grundskole efter friskoleloven. Har skolen dog overholdt klasstrinskravene pr. 5. september i skoleårene 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 og 2010-2011, og er summen af skolens manglende elever i de tre klasstrinsgrupper blevet mindre den 5. september 2012, får skolen en frist til at overholde klasstrinskravene til den 5. september 2013. Er kravene ikke overholdt på dette tidspunkt, vil skolen senest i juli 2014 ophøre med at være en fri grundskole efter friskoleloven. Dette gælder også for skoler, der ikke modtager statstilskud efter friskoleloven.

Fortsætter skolen sin undervisning efter dette tidspunkt, er undervisningen efter forslaget at anse som hjemmeundervisning, jf. kapitel 8. Det betyder, at kommunalbestyrelserne i elevernes hjemkommuner skal føre tilsyn med undervisningen.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring er en teknisk korrektion. Efter § 1, nr. 11, i lov nr. 1409 af 27. december 2008 trådte i kraft den 1. januar 2009, er der kun tre stykker i § 17 i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser). Det foreslåede nye stykke indsættes derfor som stk. 4 og ikke som stk. 5.

Til nr. 8

Der foreslås en enklere formulering af lovforslagets § 3, stk. 2. Som bestemmelsen er formuleret i lovforslaget, kan man få det indtryk, at konsekvensændringen af § 1, stk. 3, i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser), jf. lovforslagets § 2, nr. 1, først skal træde i kraft den 1. august 2010, mens den ændring af lovens § 2, som nødvendiggør den, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, træder i kraft den 1. april 2010. Det foreslås derfor præciseret, at alle bestemmelser i § 2 træder i kraft den 1. april 2010.

Til nr. 9

Det foreslås som en overgangsbestemmelse, at de skoler, der er i virksomhed i skoleåret 2009-2010, og som den 5. september 2010 ikke opfylder klasstrinskravene, får et påbud om at overholde disse krav med frist til den 5. september 2012. I forhold til den foreslåede almindelige påbudsregel i § 24 a, stk. 2, 1. pkt., (»med frist til den førstkomende 5. september«) får disse skoler således et yderligere skoleår til at opfylde klasstrinskravene. Opfyldes påbuddet ikke, vil skolen senest i juli 2013 ophøre med at være en fri grundskole efter friskoleloven.

Sophie Løhde (V) Britta Schall Holberg (V) Kim Andersen (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfm. Troels Christensen (V) Marlene Harpsøe (DF) fmd.

Hans Kristian Skibby (DF) Rasmus Jarlov (KF) Villum Christensen (LA) Christine Antorini (S)

Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Kirsten Brosbøl (S) Pernille Vigsø Bagge (SF)

Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 121

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
2	Høringsnotat og høringssvar, fra undervisningsministeren
3	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
4	Henvendelse af 10/2-10 fra Dansk Friskoleforening og Danmarks Privatskoleforening
5	1. udkast til betænkning
6	Ændringsforslag fra undervisningsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 121

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om deling af lovforslaget, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå